



Consequences of the development of exercise therapy: an approach towards community health promotion

Zahra Rouhani

Ph.D. Student, Department of Physical Education, Islamic Azad University, Mashhad Branch, Iran

Hasan Fahim Douvin*

Associate Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Islamic Azad University, Mashhad Branch, Mashhad, Iran

**Mohammadreza
Esmailzadeh Ghanehari**

Associate Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Islamic Azad University, Mashhad Branch, Mashhad, Iran

Abstract

The purpose of this research is to determine the consequences of the development of exercise therapy in order to improve community health. This qualitative study conducted using the Foundation's data method and using in-depth interviews with elites and experts in the field. The interviews were continued in a purposeful manner and snowball until the theoretical saturation was reached. The data obtained from the interviews were analyzed using the foundation data method and through three stages of open, axial and selective coding. The findings were categorized to infrastructural, cultural, social, political, economic and health development; and in health development category, included individual and community health, items were decrease in mortality, pain elimination, diseases reduction, getting fit, improving the level of physical health, increasing the level of mobility and activity, gaining a feeling of happiness, strengthening vitality, modulating energy and excitement, staying away from everyday life and improving the level of mental health, increasing the age of death, reducing referring to hospitals, improving the level of vitality and social growth, increasing life expectancy, reducing stress and anxiety were identified. Based on the findings of the research, the development of exercise therapy can be very effective and helpful in individual and community health improvement.

Key words: Consequence, exercise development, health promotion.

* Corresponding Author: E-mail: fahimdevin@gmail.com

How to Cite: Rouhani Z, Fahim Douvin H, Esmailzadeh Ghanehari M. Consequences of the development of exercise therapy: an approach towards community health promotion, Journal of Innovation in Sports Management, 2023; 2(3): 71-84.



پیامدهای حاصل از توسعه ورزش درمانی: رویکردی به سوی ارتقای سلامت جامعه

زهرا روحانی

حسن فهیم دوین*

محمدرضا اسماعیل زاده قندهاری

دانشجوی دکتری گروه تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

چکیده

هدف این پژوهش تعیین پیامدهای حاصل از توسعه ورزش درمانی در جهت ارتقای سلامت جامعه می‌باشد. این مطالعه از نوع کیفی و به روش داده بنیاد و با استفاده از انجام مصاحبه‌های عمیق و باز با نخبگان و متخصصان این موضوع انجام شد. مصاحبه‌ها به صورت هدفمند و به شیوه گلوله برفی و تا اشباع نظری ادامه یافت. داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها به روش داده بنیاد و از طریق سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های حاصل از مصاحبه‌ها در مقوله‌های توسعه زیر ساخت، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و سلامتی دسته‌بندی شدند و در مقوله توسعه سلامتی که شامل سلامت فردی و اجتماعی بود موارد (کاهش مرگ و میر، از بین رفتن درد، کاهش بیماری‌ها، رسیدن به تناسب اندام، ارتقا سطح سلامت جسمی، افزایش سطح تحرک و فعالیت، کسب احساس شادی، تقویت سرزندگی، تعدیل انرژی و هیجان، فاصله گرفتن از روزمره گی و ارتقا سطح سلامت روحی، بالا رفتن سن مرگ، کاهش مراجعه به بیمارستان‌ها، ارتقا سطح نشاط و بالندگی اجتماعی، افزایش امید به زندگی، کاهش استرس و اضطراب) شناسایی شدند. بر اساس یافته‌های پژوهش، توسعه ورزش درمانی می‌تواند در جهت ارتقای سلامت افراد و جامعه بسیار موثر و کمک کننده باشد.

واژه‌های کلیدی: پیامد، توسعه ورزش، ارتقا سلامت.

* نویسنده مسئول: E-mail: fahimdevin@gmail.com

روحانی زهرا، فهیم دوین حسن، اسماعیل زاده قندهاری محمدرضا، پیامدهای حاصل از توسعه ورزش درمانی: رویکردی به سوی ارتقای سلامت جامعه، فصلنامه نوآوری در مدیریت ورزشی، پاییز ۱۴۰۲، ۲(۳): ۷۱-۸۴.

مقدمه

امروزه فقر حرکتی باعث بروز نارسایی‌هایی در ابعاد جسمی، روحی و فکری اقشار مختلف جامعه گردیده است. پیشرفت علم و تکنولوژی، علیرغم تأثیرات شگرفی که در زندگی انسان داشته است، تمایل به زندگی بدون تحرک را افزایش داده است. لذا افزایش فعالیت فیزیکی افراد، در صدر اولویت‌های بهداشتی قرار گرفته و به دلیل ارتباط آن با سلامت، فعالیت بدنی منظم و ورزش کردن به عنوان یکی از ۱۵ اولویت سازمان جهانی بهداشت در تغییر رفتار جهت بهبود سلامت و سبک زندگی سالم معرفی شده است (اکبری، عسگری و جعفری، ۲۰۱۵، ۱۰۵). از فواید فعالیت بدنی منظم و ورزش می‌توان به افزایش طول عمر، بالا بردن سطح سلامت و بهداشت تن و روان، پیشگیری و درمان بیماری‌هایی چون فشار خون بالا، بیماری‌های عروق کرونر، چربی خون بالا، افزایش وزن، پوکی استخوان، برخی از انواع دیابت، سکت‌های مغزی، افسردگی بالینی و حتی سرطان‌ها اشاره کرد (راه کوشکی، زارعی و خدیاری، ۲۰۱۸، ۷۸۷). شواهد علمی نشان می‌دهد که زندگی کم تحرک خطر ابتلاء به بیماری کرونر قلبی CHD^۱ را افزایش می‌دهد. بطوریکه افراد کم تحرک دو برابر بیشتر از افراد فعال در معرض خطر ابتلاء به بیماری عروق کرونر قلب قرار دارند. در واقع زمانی که ورزش در سطح عامه مردم ترویج و نهادینه شود، سبب افزایش سلامت و نشاط جامعه، کاهش هزینه‌های سنگین دارو و درمان، بهبود بهره‌وری نیروی کار، ارتقای سطح تحصیلی دانش‌آموزان، کاهش بسیاری از بزهکاری‌ها و نابسامانی‌های اجتماعی همچون اعتیاد و نیز مطرح شدن در سطح جهانی خواهد شد (داگبرگ، کوهل، رایسویی و مارتین^۲، ۲۰۰۹، ۸۰۵). همراه با دیگر روش‌های پزشکی همچون دارو درمانی و جراحی، ترویج فعالیت بدنی و ورزش کردن را می‌توان به عنوان مداخله در مراقبت سلامتی در نظر گرفت. دولت استرالیا با ترغیب و تشویق مردم به فعالیت‌های ورزشی توانسته است تنها بخاطر مشارکت ۱۰ درصد از جامعه بزرگسالان این کشور در تمرین‌های سبک و اثربخش، سالانه ۶۰۰ میلیون دلار از

بودجه بهداشت و درمان کشور را ذخیره کند. در کشور نیوزیلند نیز به دلیل مشارکت ۱۵ تا ۲۲ درصد از بزرگسالان در برنامه‌های فعالیت جسمانی سالانه ۱۶۳ میلیون دلار از هزینه‌های درمانی این کشور کاسته می‌شود. نتایج تحقیقات انجام شده در اواسط دهه ۹۰ کانادا نشان داد که هزینه‌های درمانی مستقیم مردم مانند هزینه‌های دارو، پزشک، بیمارستان و آزمایش در یک سال معادل ۴۴ میلیارد دلار برآورد شده بود که با هزینه‌های درمانی مستقیم مانند ناتوانی‌های کوتاه مدت یا طولانی مدت ناشی از بیماری‌ها، بالغ بر ۱۲۹ میلیارد دلار می‌گردید که برابر با حدود ۲۱ درصد تولید ناخالص داخلی آن کشور بود. بیماری‌های قلبی و عروقی که بزرگترین عامل مرگ و میر در کشور کانادا بشمار می‌آید، سالانه ۷۹۰۰۰ نفر را درگیر کرده و به طور مستقیم و غیرمستقیم ۲/۱۳ میلیارد دلار هزینه دربر دارد. در حالی که فعالیت ورزشی منظم خطر فشار خون بالا، حمله قلبی و بیماری قلبی را تا بیش از ۵۰ درصد کاهش می‌دهد. همچنین هزینه‌های درمان سرطان روده در کانادا ۲۵۵ میلیون دلار در سال بود که به ازای افزایش هر یک درصد به جامعه فعال و ورزشی به میزان ۴۰۷۰۰۰ دلار از هزینه‌های درمانی این بیماری کاسته می‌شد (آمار استرالیا، ۲۰۰۳). نتایج تحقیقات بعمل آمده در ایران نشان می‌دهد که عدم انجام فعالیت‌های بدنی و ورزشی رابطه معنی داری با تعداد دفعات استفاده از خدمات درمانی و بهداشتی و دفعات بستری در بیمارستان دارد و جهت کاستن از موارد مذکور و کاهش هزینه‌های درمانی دارویی، داشتن شیوه زندگی سالم و انجام فعالیت‌های مناسب ورزشی اقدامی ضروری می‌باشد. و بین میزان ورزش کردن و هزینه درمانی خانواده ارتباط معنادار و منفی وجود دارد و پیشنهاد می‌شود که افراد جامعه به منظور افزایش سلامتی و کاهش هزینه‌های درمانی خانوارهای خود، تاکید بیشتری به فعالیت بدنی و مشارکت در برنامه‌های منظم ورزشی داشته باشند (کاشف، احدی و مجیدی، ۲۰۱۵، ۳۵۱). زر و همکاران (۱۳۹۹) به بررسی اثربخشی ورزش کردن بر ابعاد انگیزش پیشرفت دانشجویان دختر و پسر پرداختند. نتایج نشان داد بین دانشجویان فعال و غیرفعال در مقیاس‌های پشتکار و رقابت جو تفاوت معنی داری وجود دارد (زر، شایان‌نوش

¹ Coronary Heart Disease

² Daugbjerg S, Kuhlmeier S, Racioppi F & Martin-Diener E.

جسمانی توسط کارکنان می‌تواند دارای اثرات روانی و اجتماعی، افزایش رفتارهای بهداشتی، پیشگیری از انحرافات و اثرات مثبت اقتصادی گردد (کشگر، ۲۰۱۵، ۱۱۳). به عنوان مثال، برنامه‌های فعالیت جسمانی در محل کار در آمریکا، موجب کاهش غیبت ناشی از کار از ۶ تا ۳۲ درصد، کاهش هزینه مراقبت‌های پزشکی از ۲۰ تا ۵۵ درصد و افزایش تولید از ۲ تا ۵۲ درصد شده است. همچنین، با اجرای برنامه فعالیت جسمانی کارکنان در کانادا، به ازای هر یک از کارکنان ۵۱۳ دلار در هر سال صرفه جویی اقتصادی شده است (آلندر، فاستر، اسکار باروق و راینر^۳، ۲۰۰۷، ۳۴۴). از سوی دیگر تحقیقات نشان داده‌اند که مشارکت در ورزش‌های سازمان یافته، پیوند فرد را با ارزش‌ها و قواعد جامعه افزایش می‌دهد؛ به این صورت که فرد در حین فعالیت ورزشی، ارزش‌ها و هنجارهای عرفی را درونی کرده، ویژگی‌های سازگار کننده در وی تقویت می‌شود و در نتیجه می‌توان گفت ورزش به جامعه پذیری افراد کمک می‌کند (مهربان، نیک نژاد و رسولی نژاد، ۲۰۱۵). زر و رضائی (۱۴۰۱) در تحقیق خود با عنوان بررسی ارتباط فعالیت بدنی و سلامت روانی کارکنان نظامی آجا به این نتیجه رسیدند که برای بالابردن سطح آمادگی جسمانی کارکنان آجا و داشتن سلامت روانی از جمله کاهش اضطراب و افسردگی و افزایش خودپنداره بدنی و سرسختی ذهنی، فعالیت بدنی متوسط تا شدید بایستی در برنامه روزانه آنها قرار بگیرد (زر و رضایی، ۲۰۲۱، ۲۱). همچنین چهارباغی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی به بررسی ارتباط بین فعالیت بدنی با کیفیت زندگی و بهزیستی کارکنان فرماندهی انتظامی تهران پرداختند و نتایج نشان داد که فعالیت بدنی بر مؤلفه‌های روانشناختی کارکنان فرماندهی انتظامی تأثیر مثبت دارد. در واقع بین فعالیت بدنی و ورزش با کیفیت زندگی و بهزیستی در کارکنان ارتباط مثبت و معناداری وجود داشت (چهار باغی و یارفلاح، ۲۰۲۲، ۱). پژوهش‌های ذکر شده تأثیر مثبت و معنادار ورزش کردن و داشتن فعالیت بدنی را بر ابعاد و جنبه‌های مختلف از جمله: سلامتی- فرهنگی- اجتماعی- اقتصادی و .. نشان می‌دهد و می‌توان بر این نکته تأکید داشت که توسعه

آبادی و صفری، ۲۰۲۰، ۲۳). در مطالعه‌ای که در خصوص رابطه بین تغذیه و فعالیت بدنی در افزایش پیشرفت تحصیلی انجام شده، نتایج نشان داد بین کاهش عملکرد شناختی در کودکان دارای اضافه وزن و بهبود عملکرد شناختی در کودکان با سطح آمادگی جسمانی و فعالیت بدنی بالاتر ارتباط معناداری وجود دارد. در واقع سطح فعالیت بدنی و تغذیه مناسب به طور معناداری پیش بینی کننده موفقیت تحصیلی است (آسیگبی، ویتنی و پیترسون^۱، ۲۰۱۸، ۴۰۷). ورزش و حرکات منظم بدنی علاوه بر سلامت جسم بر سلامت روحی، روانی و اجتماعی افراد، مؤثر و در سازگار شدن فرد با جامعه و شکل‌گیری شخصیت او تأثیر بسزایی دارد. روند اجتماعی شدن از طریق ورزش؛ بر باورها، نگرش‌ها، شکل‌گیری شخصیت، توسعه مهارت و خود پنداره‌ها مؤثر است و شرکت در فعالیت‌های ورزشی با رشد و سازگاری اجتماعی و اعتماد بنفس ارتباط دارد که این موضوع بیانگر اهمیت ورزش و فعالیت‌های بدنی در سلامت روانی و سازگاری اجتماعی بالای افراد جامعه است (زو و کریشنال^۲، ۲۰۱۹، ۵۸۹). نتایج پژوهش خداپرست و همکاران (۱۴۰۱) نشان داد که فعالیت‌های ورزشی در سالمندان موجب ارتقای سلامت اجتماعی و کیفیت زندگی آنها می‌شود و نیاز به برنامه ریزی و مداخلات اثربخش در زمینه ورزش و فعالیت بدنی برای سالمندان احساس می‌شود (خداپرست، کریمی، بخشعلی پور و مطلق زاده، ۲۰۲۱، ۸۷). در پژوهشی که با عنوان بررسی ارتباط بین وضعیت فعالیت بدنی و ورزش با ابعاد سلامت اجتماعی سربازان انجام شده نتایج پژوهش نشان داد که فعالیت بدنی و ورزش با سلامت اجتماعی سربازان رابطه دارد. لذا، سربازان می‌توانند به منظور ارتقای سلامت اجتماعی خود، فعالیت‌های بدنی و ورزشی منظم را در برنامه هفتگی قرار دهند (رضایی و زر، ۲۰۲۱، ۴۵). کشگر (۱۳۸۶) در نتایج پژوهش خود اعلام کرد که تمرین‌های صحیح و منظم ورزشی، به عنوان بخش مهمی از وظایف روزانه هر فرد می‌تواند در سلامت و بهداشت جامعه و انجام وظایف و مسولیت‌های اجتماعی تأثیرگذار باشد و نیز کسانی در کار موفق ترند که از آمادگی جسمانی بهتری برخوردار باشند. بعلاوه، انجام فعالیت‌های

¹ Asigbee FM, Whitney SD, & Peterson CE.

² Zhou x, & Krishnan a.

³ Allender S, Foster C, Scarborough P, & Rayner M.

شد اما به منظور اطمینان بیشتر تا مصاحبه ۱۲ ادامه یافت. مصاحبه‌ها با طرح سوالی در مورد "راه‌های توسعه ورزش درمانی" آغاز و باقی پرسش‌ها بر اساس پاسخ‌های مصاحبه شونده طرح می‌شد. مراحل کد گذاری در گراند تئوری (روش سیستماتیک) شامل، سه گام کدگذاری باز، محوری و انتخابی است. در گام اول محقق پس از هر مصاحبه شروع به پیدا کردن مفاهیم و انتخاب برچسب‌های مناسب برای آنها و ترکیب مفاهیم مرتبط می‌کند. در گام دوم پژوهشگر یکی از طبقه‌ها را به عنوان طبقه محوری انتخاب کرده و آن را تحت عنوان پدیده محوری در مرکز فرآیند مورد کاوش قرار داده و ارتباط سایر طبقه‌ها را با آن مشخص می‌کند (استراس، کوربین^۲، ۲۰۰۰). در گام سوم روند انتخاب مقوله^۱ اصلی به طور منظم و سیستماتیک با سایر مقوله‌ها، اعتبار بخشیدن به روابط و پرکردن جاهای خالی با مقولاتی که نیاز به اصلاح و گسترش دارند انجام می‌گیرد (شیر افکن، محمد زاده و بهبودی، ۲۰۱۹، ۱).

روایی و پایایی داده‌ها

در این پژوهش برای بررسی روایی، یافته‌های پژوهش برای مشارکت کنندگان ارائه و متن نظریه توسط آنها بررسی و نقطه نظرات آنها اعمال شد. یکی از راه‌های نشان دادن پایایی، مطالعه^۱ حسابرسی فرآیند آن است. بنابراین محقق پایایی، داده‌ها را از طریق نشان دادن مسیر تصمیمات خود و همچنین قرار دادن تمامی داده‌های خام، تحلیل شده، کدها، مقوله‌ها، فرآیند مطالعه، اهداف اولیه و سوال‌ها در اختیار اساتید راهنما، مشاور و با حسابرسی دقیق صاحب‌نظران درستی تمام گام‌های تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. علاوه بر این از روش توافق درون موضوعی برای محاسبه پایایی مصاحبه‌ها استفاده شد. بدین منظور از یک دانشجوی مقطع دکتری آمار درخواست شد تا به عنوان همکار پژوهش (کدگذار) در پژوهش مشارکت کند. سپس محقق به همراه این همکار پژوهش، تعداد سه مصاحبه را کدگذاری کرده و درصد توافق درون موضوعی به عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار رفت.

ورزش و داشتن فعالیت بدنی هم در پیشگیری و هم درمان بسیاری از بیماری‌ها موثر و مهم می‌باشد. "توسعه ورزش" عبارت است از: فرایندی که به واسطه آن فرصت‌ها و موقعیت‌ها، سیستم‌ها و ساختارهای مناسب و ثمربخش فراهم می‌گردد که از طریق آن مردم قادر خواهند بود در همه حوزه‌ها یا در حوزه‌های خاص ورزشی یا فعالیت‌های تفریحی شرکت کنند و اجرای فعالیت‌های ورزشی را تا سطوح مورد نظر و مطلوب خود بهبود بخشند و ارتقا دهند (سوتیریادو، شیبوری و کوپیک^۱، ۲۰۰۸، ۲۴۸). با توجه به فواید زیاد ورزش و فعالیت بدنی بر سلامت افراد و تاثیر آن در ابعاد و جنبه‌های مختلف بنابراین سیاستگذاران سلامت باید مانند کشورهای پیشرفته، ورزش را بعنوان عامل مهم ارتقای سلامت و مکانیسم پیشگیری و درمان موثر و کم هزینه بیماری‌ها بپذیرند و از آن در جهت دستیابی به اهداف توسعه سلامت استفاده کنند. پژوهش‌های زیادی درخصوص چشم انداز، اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های استراتژیک برای ورزش و سازمان‌های ورزشی انجام گرفته است اما پژوهشی که با رویکرد ارتقای سلامت و محوریت توسعه ورزش درمانی باشد شاید وجود نداشته باشد. از این رو ضروری است که پیامدهای حاصل از این امر تبیین و مشخص گردد.

روش شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از نوع کیفی است که با روش داده بنیاد انجام شده است. از روش سیستماتیک استراس و کوربین برای کدگذاری، دسته بندی کدها و شناسایی سازه اصلی تحقیق استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش شامل، کلیه افراد متخصص در زمینه توسعه ورزش درمانی بودند که به روش گلوله برفی (ارجاع زنجیره ای) انتخاب شدند. روش جمع آوری اطلاعات مطالعات کتابخانه ای، مطالعه اسناد بالادستی (قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، برنامه چهارم و پنجم توسعه، سند راهبردی ورزش کشور، اساسنامه‌ها و آیین نامه‌های مصوب سازمان‌های ورزشی و سند چشم انداز بیست ساله کشور) و مصاحبه عمیق و باز بود. با ۱۲ نفر مصاحبه انجام شد که از مصاحبه دهم به بعد، تکرار در مطالعات دریافتی و به اشباع نظری مشاهده

² Straus A, & Corbin J.

¹ Sotiriadou K, Shilbury D, & Quick S.

یافته‌های پژوهش

داری مدرک کارشناسی ارشد و ۱۱ نفر (۹۱ درصد) دارای

مدرک دکتری بودند.

نتایج توصیفی بخش کیفی تحقیق نشان داد که ۵ نفر

(۴۱ درصد) از نمونه‌های تحقیق زن و ۷ نفر (۵۹ درصد)

مرد بودند. همچنین ۱ نفر (۹ درصد) از نمونه تحقیق

جدول (۱) کد باز استخراج شده از متن مصاحبه نمونه

تحقیق را در سازه پیامدهای توسعه سلامتی ناشی از

توسعه ورزش درمانی نشان می‌دهد.

جدول (۱) نمونه متن مصاحبه و کد باز استخراج شده از متن مصاحبه پیامدهای توسعه ورزش درمانی

کدهای باز	متن مصاحبه	نشانهگر
ارتقاء سطح سلامت جسمی	یکی از راه‌های مراقبت از قلب، انجام فعالیت‌های جسمانی و ورزش‌های مناسب به تناسب وزن و سن است. تمرینات مرتب و منظم ورزشی در زندگی افراد باعث کاهش بافت چربی و افزایش توده‌ی عضلانی بدن می‌شود که این امر به نوبه خود باعث افزایش مصرف انرژی بدن می‌شود. تمرینات مرتب ورزش موجب بهبود کار سیستم عصبی و هماهنگی لازم بین اعصاب و عضلات خواهد شد. با تمرین‌های مناسب ورزشی، ترشحات غدد داخلی تنظیم شده و در شرایط مختلف به مقدار لازم در بدن هورمون مورد نیاز ترشح می‌شود. در نتیجه، ورزش تاثیرات مطلوبی بر جسم و روان انسان خواهد گذاشت.	p1

جدول (۲) کدگذاری محوری و دسته بندی کدهای باز مربوط به پیامدهای توسعه ورزش درمانی

کدهای محوری اولیه	کدهای باز	نشانهگرها
توسعه سخت افزاری	ایجاد مراکز ورزش درمانی تخصصی	P10
	ارتقاء کیفیت تکنولوژی ارائه خدمات	P3
	شکل گیری زیرساخت های ایمن	P7
	فراهم شدن امکانات و تاسیسات تفریحی و ورزشی استاندارد	P1
	فراهم شدن لباس و تجهیزات فردی مناسب	P5
	تکمیل پروژه های عمرانی نیمه تمام	P12
توسعه نرم افزاری	ایجاد مراکز ورزش درمانی تخصصی	P6
	ارتقاء کیفیت تکنولوژی ارائه خدمات	P9
	ایجاد مراکز ورزش درمانی تخصصی	P2
	ارتقاء کیفیت تکنولوژی ارائه خدمات	P4
	ایجاد مراکز ورزش درمانی تخصصی	P11
	ارتقاء کیفیت تکنولوژی ارائه خدمات	P8
	ایجاد مراکز ورزش درمانی تخصصی	P5
	ارتقاء کیفیت تکنولوژی ارائه خدمات	P3
تغییر سبک زندگی	ارتقاء سطح آگاهی افراد از خود و بدن خود	P1
	تغییر رفتار مردم	P2
	تغییر نگرش دولتمردان	P7
	گذاراندن اوقات فراغت بصورت مفید	P9
اشاعه و تقویت فرهنگ	افزایش تعاملات و تبادلات فرهنگی	P3
	افزایش تعاملات فردی و گروهی	P12
	شناخت فرهنگ و اجتماعات گوناگون	P4
توانمندسازی فردی	ارتقاء دانش و آگاهی	P5
	آشنایی با دیدگاه های مختلف	P6
	احساس موجودیت	P2

نشانه‌ها	کدهای باز	کدهای محوری اولیه
P8	احساس مفید فایده بودن در جامعه	
P1	ارتقاء سطح علمی افراد از ورزش	
P11	افزایش قانون مداری	توسعه امنیت اجتماعی
P7	جلوگیری از جرایم اجتماعی و بزهکاری	
P3	پیشگیری از اختلالات رفتاری	
P9	ایجاد بستر یادگیری اجتماعی	توسعه ارتباطات اجتماعی
P12	ارتقاء کیفیت ارتباطات	
P6	کاهش دغدغه بودن در کنار دوستان و خانواده	
P5	تسهیل ارتباط با محیط اطراف	
P10	همکاری بین سازمان ها و متخصصان	
P4	جایگزینی منبع درآمد بجای منابع طبیعی و فسلی	افزایش تولید ناخالص داخلی
P2	بالا رفتن بهره وری فردی و جمعی	
P8	فراهم شدن زمینه های سرمایه گذاری بخش خصوصی	
P11	توسعه صنایع مرتبط با ورزش درمانی	
P1	متنوع شدن فعالیت های اقتصادی	
P3	افزایش نیروی کار سالم و بهبود کارایی	
P6	کاهش بیماری و کاهش هزینه زندگی	کاهش فقر
P4	افزایش کارآمدی افراد بیمار	
P7	ایجاد درآمد از طریق ورزش	
P9	توسعه گردشگری با ارائه خدمات ورزش	اشتغال زایی
P12	ایجاد فرصت های شغلی برای تخصص ها مرتبط	
P5	توسعه کسب و کارهای کوچک ورزشی	
P8	بالا رفتن بهره وری فردی و جمعی	
P10	تسهیل مراودات بین المللی	کمک به توسعه صلح
P11	ترویج همزیستی مسالمت امیز	
P4	همکاری نهادی سازمان ها	تقویت مشارکت سیاسی
P1	کم رنگ شدن قومیت گرایی و تقویت روحیه صلح جویی	
P5	ایجاد شدن فضای همراهی و همگرایی	
P3	ارتقاء سطح سلامت جسمی	سلامت جسمی
P6	کاهش بیماری ها	
P7	کاهش مرگ و میر	
P2	رسیدن به تناسب اندام	
P10	از بین رفتن درد	
P8	تقویت سرزندگی	سلامت روحی و روانی
P9	کاهش استرس و اضطراب	
P12	کسب احساس شادی	
P1	فاصله گرفتن از روزمره گی	
P5	تعدیل انرژی و هیجان	
P11	ارتقاء سطح سلامت بانوان جامعه	

نشانه‌ها	کدهای باز	کدهای محوری اولیه
P4	بالا رفتن سن مرگ	سلامت جسمانی
P7	کاهش مراجعه به بیمارستان‌ها	
P3	افزایش امید به زندگی	سلامت روانی
P2	ارتقاء سطح نشاط و بالندگی اجتماعی	

توسعه اجتماعی، توسعه اقتصادی، توسعه سیاسی و توسعه سلامت فردی و اجتماعی جامعه» شکل گرفت و در نهایت کد انتخابی «پیامدها» ناشی از توسعه ورزش درمانی ایجاد شد.

شکل (۱) کدهای باز استخراج شده از متن مصاحبه، دسته‌بندی و همچنین سلسه مراتب آنها در سازه کلی پیامدهای ناشی از توسعه ورزش درمانی را بصورت شماتیک نشان می‌دهد.

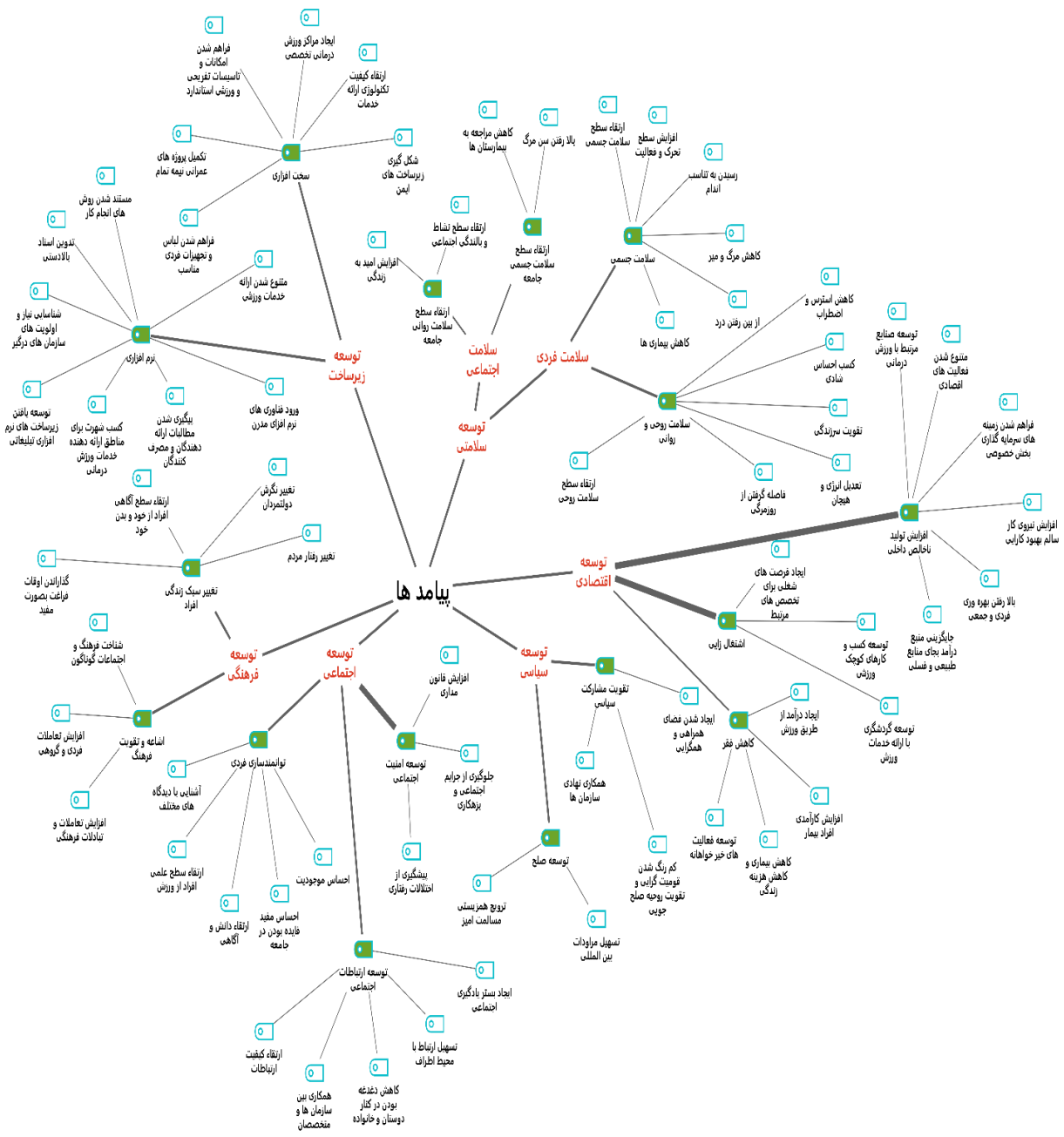
همانطور که جدول (۲) نشان می‌دهد، ۶۵ کد باز که از متن مصاحبه‌های نمونه تحقیق استخراج شد و براساس نظریه استراوس و کوربین^۱ (۲۰۰۳) ارتباط بین کدهای اولیه مورد بررسی قرار گرفت و ۱۶ کد محوری اولیه ناشی از توسعه ورزش درمانی ایجاد شد.

همانطور که جدول (۳) نشان می‌دهد، در مرحله اول ارتباط بین ۱۶ کد محوری اولیه مورد بررسی قرار گرفت و ۷ کد محوری ثانویه «توسعه زیرساخت، توسعه فرهنگی،

جدول (۳) کدگذاری انتخابی و دسته‌بندی کدهای محوری مربوط به پیامدهای توسعه ورزش درمانی

کد انتخابی	کدهای محوری ثانویه	کدهای محوری اولیه	نشانه‌ها
پیامدها	توسعه زیرساخت	توسعه سخت افزاری	p12, p5, p1, p7, p3, P10
		توسعه نرم افزاری	p3, p5, p8, p11, p4, p2, p9, P6
	توسعه فرهنگی	تغییر سبک زندگی	p9, p7, p2, P1
		اشاعه و تقویت فرهنگ	p4, p12, P3
	توسعه اجتماعی	توانمندسازی فردی	p1, p8, p2, p6, P5
		توسعه امنیت اجتماعی	p3, p7, p11
		توسعه ارتباطات اجتماعی	p10, p5, p6, p12, P9
	توسعه اقتصادی	افزایش تولید ناخالص داخلی	p1, p11, p8, p2, P4
		کاهش فقر	p7, p4, P6
		اشتغال‌زایی	p8, p5, p12, p9
	توسعه سیاسی	کمک به توسعه صلح	p11, P10
		تقویت مشارکت سیاسی	p5, p1, P4
	سلامت فردی جامعه	سلامت جسمی افراد	p10, p2, p7, p6, P3
		سلامت روحی و روانی افراد	p11, p5, p1, p12, p9, P8
	سلامت اجتماعی جامعه	سلامت جسمانی جامعه	p7, P4
		سلامت روانی جامعه	p2, P3

¹ Straus A, & Corbin J.



شکل (۱) نمودار درختی کلیه پیامدهای توسعه ورزش درمانی

بحث و نتیجه گیری

توجه به ورزش و تلاش بر توسعه آن در میان همه اقشار جامعه، به دلیل آثار سودمندی است که از این کار به دست می‌آید، چون ورزش مایه پرهیز از بیکاری، مبارزه با کسالت و تنبلی، افزایش توانایی‌های جسمی و روحی، شجاعت، سلامت جسمانی و فکری و نیز وسیله‌ای برای جمع‌گرایی و اجتماعی شدن است. فعالیت‌های بدنی باعث افزایش بنیه و قدرت شما می‌شود. و در مواقع سختی و

اضطراب توان شما را برای تحمل چنین وضعیت‌هایی افزایش می‌دهد هر چه سلامت‌تر باشید قلب، ریه و شش‌های شما می‌توانند بهتر کار کنند و در نتیجه می‌توانید مدت طولانی‌تری راه بروید، فعالیت داشته باشید و ورزش کنید. و به طور کلی توانایی شما در همه زمینه‌ها افزایش پیدا می‌کند (کاشف، ۲۰۱۴، ۲۸). پیامدها را همواره نمی‌توان پیش‌بینی کرد و الزاماً همان‌هایی نیستند که افراد قصد آن را داشته‌اند. پیامدها ممکن است حوادث

سیما، آموزش و پرورش، وزارت علوم و تحقیقات و وزارت ورزش و جوانان می‌تواند برنامه‌های موثر و سازنده‌ای در بحث توسعه ورزش و فعالیت بدنی را به انجام برساند. پخش و اجرای پیام‌ها و کلیپ‌های تبلیغاتی با محتوای ورزش و فعالیت بدنی با تاکید بر انجام برنامه‌های ورزشی، برگزاری سیمینارها، همایش، جلسات، کلاس‌ها و... با موضوع ورزش و نهادینه شدن آن و بیان فواید و محاسن آن، استفاده از نرم افزارها و دستگاه‌های بروز و پیشرفته حوزه ورزش و سلامتی و در اختیار قرار دادن امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی و تحقیقاتی جهت تحقیق و پژوهش در امر ورزش و فعالیت بدنی و از همه مهمتر فراهم کردن شرایط جهت دسترسی عموم مردم به امکانات، تجهیزات و اماکن و فضاهای ورزشی از جمله اقداماتی است که رسیدن به هدف نهایی که همانا سلامت جسمانی و روانی افراد جامعه است را آسان و میسر می‌سازد. شهرداری‌ها و ادارات ورزش می‌توانند با ساخت فضاها و اماکن مناسب و استاندارد ورزشی و تفریحی با شعار ورزش برای همه، نقشی اساسی و مهم در ارتقای سلامت جامعه و همه افراد جامعه بدون هیچگونه تفاوتی در سن، جنس، میزان تحصیلات، شغل، درآمد و... ایفا کنند. در بخش توسعه فرهنگی کدهای گذراندن اوقات فراغت بصورت مفید، تغییر سبک زندگی افراد، افزایش تعاملات فردی و گروهی، شناخت فرهنگ و اجتماعات گوناگون و اشاعه و تقویت فرهنگ دارای بیشترین اهمیت بودند. نتایج تحقیق حاضر با نتایج پژوهش‌های کاظمی ۱۳۹۹، قاسمیان ۱۳۹۹ و دجوردجیک^۳ ۲۰۱۹، همخوانی دارد (کاظمی و همکاران، ۲۰۱۹، ۵۱۸). در اصول و سیاست‌های فرهنگی نیز بر پرورش روح و جسم با اهتمام همه جانبه به امر ورزش و تربیت بدنی به‌عنوان یک ضرورت مهم اجتماعی تأکید شده است. در برنامه‌های پنج ساله کشور، برنامه‌های توسعه ورزش و تربیت بدنی در بخش‌های مختلف به ویژه در بخش توسعه فرهنگی ارائه گردیده و موجب شده است توسعه ورزش به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه فرهنگی مورد توجه قرارگیرد. در این خصوص کشگر و همکاران (۱۳۹۵) فرهنگ ورزش را مجموعه باورها و مفروضات انسانی مورد انتظار جامعه در ورزش و رفتار بر اساس

و اتفاقات باشند، شکل منفی به خود بگیرند، واقعی یا ضمنی باشند، و در حال یا آینده به وقوع بپیوندند. همچنین این امکان وجود دارد که آنچه که در برهه‌ای از زمان پیامد به شمار می‌رود در زمانی دیگر به بخشی از شرایط و عوامل تبدیل شود مانند: ارتقا سطح سلامت افراد (رقبته، هادوی، آقایی و فلاح، ۲۰۱۹، ۱). در پاسخ به سوال اصلی پژوهش که پیامدهای حاصل از توسعه ورزش درمانی می‌باشد. می‌توان گفت که با توجه به نتایج تحقیق، توسعه ورزش درمانی منوط به توسعه در بخش‌های زیرساختی، فرهنگی، سلامتی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی است. نتایج همچنین نشان داد که در بخش توسعه سلامتی، ارتقای سطح سلامتی جسمی جامعه، افزایش امید به زندگی، سلامت روحی و روانی فرد بیشترین میزان اهمیت را دارا بودند همچنین در بخش توسعه زیرساخت، کدهای شناسایی نیاز و اولویت‌های سازمان‌های درگیر، ورود فناوری‌های نرم افزاری مدرن و فراهم شدن امکانات و تاسیسات تفریحی و ورزشی استاندارد از اهمیت بیشتری برخوردار بودند که با نتایج چهارباغی ۲۰۲۲، زر و رضایی ۲۰۲۱، ژوو اسیگی^۱ ۲۰۱۹ و ابراهیمی ۱۳۹۸، که نشان دادند افرادی که در شهرهایی با امکانات ورزشی بالا و دسترسی آسان به این مکان‌ها و همجواری بهتر این مکان‌ها با سایر کاربری‌های شهری زندگی می‌کنند، مشارکت بیشتری در فعالیت‌های بدنی داشته و نیز رضایت بالایی از زندگی خود دارند، همخوانی دارد (ابراهیمی و همکاران، ۲۰۱۶، ۸۳) و کلکند، بال، هیوم، تیمپریو، ابی، کینگوکراو فورد^۲، ۲۰۱۸، ۷۰). بدون شک وزارت بهداشت از جمله سازمان‌هایی است که می‌تواند نقش مهم و کلیدی در امر توسعه ورزش و فعالیت بدنی ایفا کند هر چند که کاملاً واضح است که دستیابی به این هدف بسیار بزرگ و گسترده از عهده وزارت بهداشت خارج است و به تنهایی نمی‌تواند حتی مسیر را برای رسیدن به این هدف هموار کند. پس ضروری است سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای موجود در کشور، آن را کمک و همراهی کنند. بطور مثال هماهنگی و همکاری‌های بین سازمانی بویژه وزارت بهداشت، صدا و

¹ Zhou x, & Krishnan a.

² Cleland V, Ball K, Hume C, Timperio A, Abby C, King A.C, & Crawford D.

³ Djordjic V

می‌دانند. یکی از ابعاد ورزش، اخلاق است که توجه به آن امری لازم و ضروری به نظر می‌رسد. اخلاق سازه‌ای جدانشدنی از زندگی انسان است و فارغ از نژاد، فرهنگ، سیاست و طبقه اجتماعی، نقش مهمی در رفتار انسان ایفا می‌کند. ورزش چون با سجایای اخلاقی، اصول جوانمردی، گذشت و ایثار همراه می‌باشد در نتیجه ورزشکار را ملزم به رعایت اصول و معیارهای اخلاقی می‌نماید. در واقع ورزش کردن باعث پیشگیری از بروز اختلالات رفتاری و مشکلات روحی و روانی فرد می‌شود. این فواید و مزایا و تاثیرات سازنده در جامعه نیز نمود پیدا کرده و اثرات آن آشکار می‌گردد. کاهش بزهکاری‌ها، درگیری‌ها و رعایت نکردن حقوق دیگران از جمله مواردی است که نتیجه آن احساس امنیت اجتماعی و آرامش برای افراد جامعه می‌شود. در ادارات و سازمان‌ها نیز کارکنان ورزشکار با رعایت اصول اخلاقی ضمن احساس توانمندی و موجودیت سعی در تکریم ارباب رجوع داشته و کمک می‌کنند که مشکلات و گرفتاری‌ها زودتر رفع شود. در واقع فرد ورزشکار در هر پست و سمت و در هر جایگاه و منزلتی احساس مفید بودن کرده و تلاش می‌کند که با رفتاری درست و مناسب با افراد و محیط پیرامون خود ارتباطی منطقی و خوب برقرار کند و به نوعی محیطی آرام و بدور از هر تنش و درگیری را بسازد. در بخش توسعه اقتصادی کدهای متنوع شدن فعالیت‌های اقتصادی، توسعه صنایع مرتبط با ورزش درمانی، ایجاد فرصت‌های شغلی برای تخصص‌های مرتبط و ایجاد درآمد از طریق ورزش بیشترین اهمیت را داشتند. نتایج پژوهش با نتایج پژوهش‌های میریوسفی ۱۳۹۹ و پیگمان^۳، ۲۰۱۵ همسو می‌باشد (میر یوسفی و همکاران ۲۰۲۰، ۱۹۵). اشتغال از طریق ورزش یا همان کارآفرینی در حوزه ورزش یکی از موضوعات مهم و بسیار کاربردی بویژه در حال حاضر محسوب می‌شود که به اصطلاح تجارت ورزشی هم معرفی می‌گردد. کارآفرینی را به عنوان ایجاد، رشد و توسعه کسب و کارهای ورزشی موجود و استفاده از رویدادها و خدمات ورزشی برای حل مشکلات اجتماعی می‌دانند. تاسیس کارگاه‌های تولید تجهیزات و امکانات ورزشی، ایجاد تولیدی‌های پوشاک و البسه ورزشی توسط بخش خصوصی، نمونه‌هایی از مصادیق ایجاد

ارزش‌ها و هنجارهای مطلوب جامعه شامل رفتار محترمانه با رعایت اخلاق و تکریم فرهنگ سایر ملل و اقوام و ایجاد عادت به ورزش از طریق مدیریت منابع برای خلق شرایط و امکانات ورزش کردن و نمایش نمودهای ملموس زیبایی شناختی و هنرمندانه به عنوان مصنوعات ورزش در جامعه تعریف کرده‌اند (کشگر، ۲۰۱۵، ۱۱۳). قطعاً ورزش و فعالیت بدنی می‌تواند یکی از بهترین شاخص‌ها برای پر کردن اوقات فراغت افراد بصورت مفید و موثر باشد. از طرفی چنانچه ورزش در سبب خانواده گذاشته شود و افراد ورزش کردن را یکی از برنامه‌های روزانه خود قلمداد کنند آثار مثبت و سازنده آن هم در زندگی فردی و هم در جامعه نمایان خواهد شد. شرکت در برنامه‌های ورزشی بویژه گروهی و جمعی مانند پیاده روی‌ها، کوه گشت، دوچرخه سواری و ... علاوه بر افزایش تعاملات اجتماعی باعث ایجاد رفاقت، صمیمیت و دوستی در بین افراد همراه با تقویت روحیه نشاط و شادابی خواهد شد. رقابتی سالم و جذاب بدور از هیاهو و حواشی و با هدف نشاط و شادابی و کسب آمادگی جسمی و روحی و کسب تجربه بسیار ارزشمند از یک کار تیمی و گروهی که با رضایت همه شرکت کنندگان همراه می‌باشد. انجام مسابقات و بازی‌های بومی و محلی خود می‌تواند ضمن شناخت فرهنگ‌های مختلف، باورها، اعتقادات و نمادهای مختلف را به دیگر افراد شناسانده و باعث ترویج و توسعه آن شود. در بخش توسعه اجتماعی کدهای پیشگیری از اختلالات رفتاری، توسعه امنیت اجتماعی، احساس مفید بودن در جامعه، احساس موجودیت، توانمندسازی فردی و تسهیل ارتباط با محیط اطراف از اهمیت بیشتری برخوردار بودند. عابدینی ۱۴۰۰، خدادادکاشی ۱۳۹۹، الهالبوسی^۱ ۲۰۲۰ و اریکسون و همکاران^۲ ۲۰۱۹، نیز در پژوهش‌های خود به نتایج مشابه و یکسان با نتایج پژوهش حاضر اشاره کرده بودند (عابدینی و همکاران، ۲۰۲۰، ۱۱ و اریکسون و همکاران، ۲۰۱۹، ۵۶۹). امروزه ورزش به منزله پدیده‌ای مؤثر در همه جوامع جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده است تا آنجا که از آن به عنوان بارزترین نمودهای زندگی اجتماعی در حوزه جامعه‌شناسی و فرهنگی یاد شده و آن را در عقلانی شدن زندگی اجتماعی و توسعه جوامع مدرن مؤثر

¹ Alhalbusi H² Erickson K, Patterson LB, Backhouse SH³Pigman G

یک روند با کفایت جامعه‌پذیری به خوبی به نسل‌های جدید منتقل گردد. توجه به ورزش در جامعه امروز که کشمکش و آسیب در آن زیاد است می‌تواند به عنوان راهکاری برای کمک به اعضای جامعه برای کسب آرامش و سلامت جسمی و روحی قلمداد شود. محققان مختلف از جمله متخصصان حوزه سلامت، بسیاری از ناملایمات جسمی و روحی را مستقیم و غیرمستقیم با ورزش مرتبط می‌دانند. از این رو توجه به ورزش و تلاش در جهت گسترش آن در جامعه می‌تواند سبب ایجاد تغییرات مثبت و جلوگیری از به وجود آمدن آسیب‌های مختلف در میان اعضای جامعه شود.

به صورت یک جمع بندی و نتیجه‌گیری کلی از نتایج و یافته‌های تحقیق می‌توان گفت توجه به سلامت جسمانی افراد جامعه امری ضروری است و ورزش و تربیت بدنی یکی از راه‌های تامین سلامت افراد است از این رو توسعه ورزش در کشور در وهله اول نقش مهمی در تامین سلامت جسمانی و روانی فردی اقشار مختلف جامعه و در مراحل بعد سلامت اجتماعی، رشد اخلاقی، افزایش درآمدها و رونق اقتصادی، کاهش آسیب‌های اجتماعی - فرهنگی دارد. لذا شناسایی مولفه‌ها و عوامل اثرگذار بر توسعه ورزش از اهمیت بالایی برخوردار است. بنابراین به نظر می‌رسد که برای توسعه ورزش باید سیاست‌های مناسب اتخاذ و ساختارهای مناسب تعیین شود. در این راستا، فراهم آوردن محیط‌ها و بسترهای مطلوب جهت توسعه ورزش افراد امری ضروری است.

References:

- Akbari B, Askarian F, Jafari S, Akbari N. Impact of Socio-Economic factors on sports participation in Maragheh Households. *Biannual Journal of Sport Development and Management* 2015; 6(10):105- 117. <https://jsmd.guilan.ac.ir>
- Australian Bureau of statistics. Sport and Recreation, a statistical overview, Australian, retrieved from the World Wide Web 2003. <https://www.abs.gov.au/ausstats>
- Asigbee FM, Whitney SD, Peterson CE. The link between nutrition and physical activity in increasing academic achievement. *Journal of School Health* 2018; 88(6):407-15. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/josh.12625>

اشتغال به وسیله ورزش است که تأییدکننده یافته پژوهش حاضر است. تاسیس باشگاه‌های ورزشی (بویژه باشگاه‌های بدنسازی)، مدارس ورزشی (فوتبال، والیبال، کشتی، رزمی و...) و کلینیک‌های ورزشی - درمانی (ماساژ، ورزش درمانی، فیزیوتراپی ورزشی و...)، استخرها (تفریحی - آبدرمانی)، پارک‌ها و شهربازی‌ها (تفریحی - ورزشی) و فروشگاه‌های ورزشی از جمله مواردی است که در بخش اقتصادی ورزش می‌توان به آن اشاره کرد. موضوع دیگر در بحث تجارت ورزشی، توسعه صنعت توریسم یا گردشگری ورزشی است. صنعت گردشگری به عنوان بزرگ‌ترین و پررونق‌ترین صنعت جهان است. این صنعت عامل مؤثری در تعامل فرهنگ‌ها، گفتگوی تمدن‌ها و برقراری انس و الفت بین ملت‌هاست. استخرها، مراکز و پیست‌های اسکی، کوه‌نوردی، شنا و غواصی، دوچرخه‌سواری و... خود می‌تواند درآمدزا بوده و باعث اشتغال شود. در بخش توسعه سیاسی کدهای ترویج همزیستی مسالمت‌آمیز، ایجاد شدن فضای همراهی و همگرایی و تقویت مشارکت سیاسی بیشترین میزان اهمیت را دارا بودند. نتایج ارائه شده در پژوهش‌های محمدی عزیزآبادی ۱۳۹۹ شاه رضایی ۱۳۹۸ و کارول ۲۰۱۳، تأییدکننده نتایج پژوهش حاضر می‌باشد (محمدی عزیز آبادی و بهشتی، ۲۰۲۰، ۱۴۵).

امروزه ورزش به طور گسترده در سراسر جهان رواج یافته و اسناد بین‌المللی جدید نیز به نوعی به ورزش توجه کرده‌اند. بین‌المللی شدن بسیاری از ورزش‌ها موجب شده تا کشورها به رقابت ورزشی بین‌المللی، بعنوان میدانی برای پیشبرد منافع ملی و تحقق اهداف سیاسی و بین‌المللی خود توجه کنند. دیدگاهی رایج در مورد ورزش دیدگاه جامعه‌شناختی کارکردگرایی می‌باشد که معتقد است ورزش با تخلیه هیجان‌ها و تنش‌ها و انرژی پرخاشگری افراد و تاکید بر ارزش‌های مثبت اجتماعی دارای نقش در جامعه‌پذیری سیاسی بوده و باعث تقویت وحدت ملی و ثبات و تعادل اجتماعی می‌گردد. این دیدگاه بر این اعتقاد است که زمانی ثبات و تعادل اجتماعی حفظ می‌شود که ارزش‌ها و محیط با هم سازگار باشند و آن هم در صورتی است که از جمله ارزش‌های جامعه از طریق

- Allender S, Foster C, Scarborough P, Rayner M. The burden of physical activity related ill health in the UK. *Journal of epidemiology community healthy* 2007; 61: 344-348. <https://jech.bmj.com/content/61/4/344.short>
- Abedeni N, Ghasemi H, Sabounchi R. The Relationship between Media Use and Communication Skills and Ethical Behaviors of Sport Science Students, *Journal of Organizational Behavior Management in Sport Studies* 2020; 7(2): 11-24. https://journals.pnu.ac.ir/article_6865_4e77acba587f07aed6ba01b50f37e161.pdf
- Alhalbusi H, Williams KA, Ramayah T, Aldieri L, Vinci CP. Linking ethical leadership and ethical climate to employees' ethical behavior: the moderating role of person-organization fit, *Personnel Review* 2021; 50(1):159-185. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/PR-09-2019-0522/full/html>
- Chaharbaghi Z, Yar Fallah A. The Relation between Physical Activities and the Quality of Life and Well-Being of the Employees of the Tehran Police Headquarter with an Emphasis on Gender Differences. *J Police Med.* 2022; 11(1): 1-13. <https://jpmed.ir/article-1-1098-en.html>
- Cleland V, Ball K, Hume C, Timperio A, Abby C, King A.C, Crawford D. Individual, social and environmental correlates of physical activity among women living in socioeconomically disadvantaged neighborhoods, *Journal of social science & medicine* 2010; 70: 2011- 2018. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/20362380/>
- Daugbjerg S, Kuhlmeier S, Racioppi F, Martin-Diener E, Martin B, Ojo P&Bull F. Promotion of physical activity in the European region: content analyze of 27 national policy documents. *Journal of Physical Activity and Health* 2009; 6(6): 805-817. <https://doi.org/10.1123/jpah.6.6.805>
- Djordjic V. Bracketed Morality in Sport, *Physical Education and Sport through the Centuries* 2019; 6(2): 34-45. <https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=2335-05981902034Q>
- Ebrahimi, A. Mehdi Pour, A. Azmsha, T. Impact of sport infrastructures and demographic characteristics on sport participation of Ahvaz citizens using multilevel modeling (HLM). *Applied Research of Sport Management*, 2016; 5(1): 83- 98. https://arsmb.journals.pnu.ac.ir/article_2987_en.html?lang=en
- Erickson K, Patterson LB, Backhouse SH. The process isn't case of report it and stop: Athletes' lived experience of whistleblowing on doping in sport, *Sport Management Review* 2019; 22(5): 724-735. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1016/j.smr.2018.12.001>
- Ghasemian F, Ghafouri F, Honary H. Examining the role of ethnic culture in the development of sports. *Journal of cultural and social studies of the domain* 2019; 2(6): 135-157. http://gnoe.bou.ac.ir/article_69610.html?lang=en
- Kashef M, Ahadi B, Majidi C. The Factors Related to National Production and Iranian Labor and Capital Support in Sport, *sport management* 2015; 7(3): 351-366. <https://www.researchgate.net/profile/Chalakh-Majidi/publication/308904771>
- Kazemi N, Sajjadi H, Bahrami G. Quality of Life in Iranian Elderly: A Review Study. *Elder Res J* 2019; 13(Special issue):518 -33. <https://dspace.uswr.ac.ir/handle/123456789/349>
- Khodadad Kashi Sh, Abbasi G. Sport's ethics, suggestions for improving the moral system, *Tadbir Management Scientific Educational Monthly* 2019; 29 (304): 33-36. <http://tadbir.imi.ir/article-1-3865-fa.html>
- Khodaparast S, Karimi Pashaki H, Bakhshalipour V, Motlaghzadeh S. Relationship between physical activity with social health components and quality of life indicators of the elderly. *Caspian Journal of Health and Aging* 2021; 6(1): 87- 96. <http://cjhaa.mubabol.ac.ir/article-1-147-en.html>
- Kashgar s. Indicator determination and effectiveness measurement of citizen recreational sport programs. *Journal of sport management and action behavior.* 2015; 11(22):113-132. <https://msb.journals.umz.ac.ir/>
- Mirza Rahkoushki MH, Zare'i A, Khodayari A. Designing Health Development Strategies with a Physical and Sport Activities Approach. *Sport Management J* 2018; 11(4): 787-807. <https://doi.org/10.22059/jsm.2019.262121.2117>
- Mehraban P, Niknejad M, Rasulinejad P. The Study of relationship between physical activity and social health of talesh citizens. *Quarterly Journal of Sport Development and Management* 2015; 6(2):175- 189. https://jsmd.guilan.ac.ir/article_2723_en.html?lang=en
- Miryousefi J, Ramzaninejad R. The Role of the development of economic and political culture in Cultural Development in Championship Sport. *Sport Management and Behavior J* 2020; 32: 195-210. https://msb.journals.umz.ac.ir/article_2771_en.html?lang=fa
- Mohammadi Aziz Abadi M, Beheshti S. Sport Political Sociology: The Impact of Sports and Professional Athletes on Political Life. *Sepehr Siasat* 2020; 7(23): 145-178.

- https://se.gom.iau.ir/article_671824.html?lang=en
- Pigman G. International Sport and Diplomacy's Public Dimension: Governments Sporting Federations and the Global Audience, *Diplomacy & Statecraft* 2015; 25(1): 94-114. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09592296.2014.873613>.
- Reghbati, A. Hadavi, F. Aghaei, N. Elahi, A. Strategies and Outcomes of Development of Iran Professional Sports. *Strategic Studies on Youth and Sports* 2019; 18(44): 1-12 https://fasname.msy.gov.ir/article_310.html?lang=en
- Rezaei F, Zar A. Investigating the Relationship between Physical Activity Status and Exercise with the Dimensions of Soldiers' Social Health. *Military Caring Sciences* 2021; 8(1):45-52. <http://mcs.ajaums.ac.ir/article-1-411-en.html>
- Sotiriadou K, Shilbury D, Quick S. The attraction, retention/transition, and nurturing process of sport development: Some Australian evidence. *Journal of sport management* 2008; 22(3): 247-272. <https://journals.humankinetics.com/view/journals/jism/22/3/article-p247.xml>
- Straus A, Corbin J. *Basic of Qualitative Research: Techniques and Procedures for developing Grounded Theory*. 2000; Third Edition, Los Angeles: stage publication <https://www.proquest.com/openview/53c05d0de48df72d1d11d12af7df4ee/1?pq-origsite=gscholar&cbl=30370>
- Shirafkan M, Mohammad Zadeh P, Behboudi D. An Application of Grounded Theory in Identifying Mental Patterns for Housing Demand in Tabriz: (A Cognitive Science Approach). *Urban Economics* 2019; 4(1):1-24. https://ue.ui.ac.ir/article_24334.html?lang=en
- Shah rezaei F, Shirzad R. Sport, Politics and International Relations. *International Studies Journal (Fasname Motaleat Beinalmelali)* 2019; 15(3): 185-220. https://www.isjq.ir/article_91345.html
- Zar A, Shayan Nooshabadi A, Safari H. Evaluation of the Effectiveness of Physical Activity on the Dimensions of Achievement Motivation of Male and Female Students. *SOREN Student Sports & Health Open Researches e-Journal: New-Approaches* 2020; 1(1):23-9. <https://journals.sbm.ac.ir/soren>
- Zhou x, Krishnan a. What predicts exercise maintenance and well- being? Examining the influence of health -related psychographic factors and social media communication. *Health Commune* 2019; 34 (6): 589 -97. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10410236.2018.1428851>
- Zar A, Rezaei F. Evaluation of the effectiveness of Physical Activity and Exercise on Dimensions of Soldiers' Spiritual Intelligence. *J Mar Med*. 2021; 3 (1):21-26. <http://jmarmed.ir/article-1-134-en.pdf>